

MAGYARORSZÁG HIVATALOS LAPJA
2025. március 21., péntek

Tartalomjegyzék

5/2025. (III. 21.) MK rendelet	Az élelmiszerárak csökkentése érdekében szükséges intézkedésekről szóló 42/2025. (III. 11.) Korm. rendelettel összefüggő kereskedői tájékoztatásról	1226
Köf.5.072/2024/5. számú határozat	A Kúria Önkormányzati Tanácsának határozata	1229
Köf.5.075/2024/4. számú határozat	A Kúria Önkormányzati Tanácsának határozata	1234
73/2025. (III. 21.) KE határozat	Magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövet kinevezéséhez való hozzájárulásról	1240
74/2025. (III. 21.) KE határozat	Magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövet kinevezéséhez való hozzájárulásról	1240
75/2025. (III. 21.) KE határozat	Magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövet kinevezéséhez való hozzájárulásról	1241
76/2025. (III. 21.) KE határozat	Magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövet kinevezéséhez való hozzájárulásról	1241
77/2025. (III. 21.) KE határozat	Magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövet kinevezéséhez való hozzájárulásról	1242
78/2025. (III. 21.) KE határozat	Magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövet kinevezéséhez való hozzájárulásról	1242

V. A Kormány tagjainak rendeletei

A Miniszterelnöki Kabinetirodát vezető miniszter 5/2025. (III. 21.) MK rendelete az élelmiszerárak csökkentése érdekében szükséges intézkedésekről szóló 42/2025. (III. 11.) Korm. rendelettel összefüggő kereskedői tájékoztatásról

- [1] E rendelet célja az állampolgárok tájékoztatása az árréscsökkentésről.
- [2] Az élelmiszerárak csökkentése érdekében szükséges intézkedésekről szóló 42/2025. (III. 11.) Korm. rendelet 6. §-ában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 9. § (1) bekezdés 2. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

- 1. §** (1) Az élelmiszerárak csökkentése érdekében szükséges intézkedésekről szóló 42/2025. (III. 11.) Korm. rendelet [a továbbiakban: 42/2025. (III. 11.) Korm. rendelet] 1. § (2) bekezdés 3. pontja szerinti kereskedő (a továbbiakban: kereskedő) a 42/2025. (III. 11.) Korm. rendelet 3. §-a szerinti tájékoztatás során e rendelet szerint köteles eljárni.
- (2) A kereskedelemről szóló 2005. évi CLXIV. törvény (a továbbiakban: Kertv.) szerinti
- a) hipermarket, nagy méretű supermarket, supermarket, diszkont és a diszkont területi minimumánál kisebb, de bruttó 200 m²-nél nagyobb alapterületű üzletet üzemeltető kereskedő vagy
- b) a bruttó 200 m²-t nem meghaladó alapterületű üzletet üzemeltető kereskedő
- az 1. melléklet szerinti formai követelményeket, arculati elemeket és szöveget tartalmazó tájékoztatót használja a vásárlók tájékoztatása érdekében.
- (3) Az 1. melléklet szerinti tájékoztatót
- a) a (2) bekezdés a) pontja szerinti kötelezett az üzlet vásárlók által használható összes bejáratánál, az üzletben szokásosan használt információs táblákkal megegyező méretű, de legalább 297×420 milliméter nagyságú (A3 méret) méretben, jól látható információs táblán,
- b) a (2) bekezdés b) pontja szerinti kötelezett az üzlet vásárlók által használható bejáratánál, az üzletben szokásosan használt információs táblákkal megegyező méretű, de legalább 210×297 milliméter nagyságú (A4 méret) méretben, jól látható információs táblán
- köteles kihelyezni.
- (4) A (2) bekezdés a) pontja szerinti kereskedő a 2. melléklet szerinti formai követelményeket, arculati elemeket és szöveget tartalmazó jelzést is használja a vásárlók tájékoztatása érdekében, melyet közvetlenül a termék mellett – egyedi árkiírás alkalmazása esetén az egyedi árkiírás mellett –, jól látható helyen köteles kihelyezni, legalább 80×50 milliméter nagyságú méretben.
- (5) Azon kereskedő, aki kizárólag csomagküldő kereskedelmet folytat, valamint azon kereskedő, aki rendelkezik internetes honlappal, honlapjának nyitó felületén jól látható méretben közzéteszi az 1. melléklet szerinti tájékoztatót, valamint az egyes termékek ára mellett jól látható méretben elhelyezi a 2. melléklet szerinti jelzést.
- 2. §** A Miniszterelnöki Kabinetirodát vezető miniszter az 1. és a 2. melléklet szerinti tájékoztatót e rendeletben foglaltak szerinti pontos műszaki-szakmai leírását a Kormány honlapján is közzéteszi.
- 3. §** Ez a rendelet a kihirdetését követő 7. napon lép hatályba.

Rogán Antal s. k.,
Miniszterelnöki Kabinetirodát vezető miniszter

1. melléklet az 5/2025. (III. 21.) MK rendelethez

TEJTERMÉKEK

(UHT tej, 1,5% és 2,8% zsírtartalmú; ESL tej, 1,5% és 2,8% zsírtartalmú; tejföl, trappista sajt, tehéntúró, natúr joghurt, gyümölcs joghurt, vaj, laktózmentes formában is)

SZÁRNYASHÚSFÉLÉK

(csirkemell, csirkecomb, csirke far-hát, csirkeszárny, egész csirke, pulykamell)

ZÖLDSÉGFÉLÉK

(késői burgonya, fokhagyma)

TOJÁS**PÁRIZSI****LISZTFÉLÉK**

(finomliszt, rétesliszt)

KRISTÁLYCUKOR**SERTÉSHÚSFÉLÉK**

(sertéscomb, sertéskaraj, sertésoldalas, sertéstarja, sertészsír)

NÖVÉNYI EREDETŰ ZSIRADÉK

(étolaj, margarin)

www.kormany.hu

2. melléklet az 5/2025. (III. 21.) MK rendelethez

VIII. A Kúria határozatai

A Kúria Önkormányzati Tanácsának Köf.5.072/2024/5. számú határozata

Az ügy száma:	Köf.5.072/2024/5.
A tanács tagja:	Dr. Hajnal Péter a tanács elnöke Dr. Dobó Viola előadó bíró Dr. Balogh Zsolt bíró Dr. Kiss Árpád Lajos bíró Dr. Kalas Tibor bíró
Az indítványozó:	Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal (Cím1)
Az indítványozó képviselője:	Dr. Hábel Lili Zsuzsa kamarai jogtanácsos
Az érintett önkormányzat:	Balmazújváros Város Önkormányzata (Cím2)
Az érintett önkormányzat képviselője:	Dr. Sipka Ügyvédi iroda; Dr. Sipka Péter ügyvéd (Cím3)
Az ügy tárgya:	önkormányzati rendelet más jogszabályba ütközésének vizsgálata

Rendelkező rész

A Kúria Önkormányzati Tanácsa

- megállapítja, hogy Balmazújváros Város Önkormányzata Képviselő-testületének a Képviselő-testület Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 16/2010. (XI.25.) önkormányzati rendeletének – 16/2024. (IX.13.) önkormányzati rendeletével módosított – 2. § (1) bekezdése, 2. § (5) bekezdésének d) pontja, 3. § (2) bekezdése, 9. § (10) bekezdése, 10. § (1) bekezdésének e) pontja, 11. § (2) bekezdésének e) és f) pontja, 15. § (2) bekezdése, 16. §-a, 17. § (5) bekezdése, 28. § (3) és (4) bekezdése, valamint 1. és 2. melléklete más jogszabályba ütközik, ezért azt a kihirdetése napjára visszamenőleges hatállyal, 2024. szeptember 13. napjával megsemmisíti;
- azt az indítványt, amely annak megállapítására irányul, hogy a Képviselő-testület Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 16/2010. (XI.25.) önkormányzati rendeletének 2. § (1) bekezdése, 2. § (5) bekezdése, 3. § (2) bekezdése, 9. § (10) bekezdése, 10. § (1) bekezdésének e) pontja, 11. § (2) bekezdése, 15. § (2) bekezdése, 16. §-a, 17. § (5) bekezdése, 28. § (3) és (4) bekezdése, 4. § (4) és (10) bekezdése, 19/A. § (3) bekezdése, 21. § (2) bekezdése, valamint 1. és 2. melléklete a 16/2024. (IX.13.) önkormányzati rendelettel történő módosítás előtti szöveggel hatályban marad, elutasítja.
- elrendeli határozatának közzétételét a Magyar Közlönyben;
- elrendeli, hogy határozatát – a kézbesítést követő nyolc napon belül – az önkormányzati rendelet kihirdetésével azonos módon az érintett önkormányzat is tegye közzé.

A határozat ellen jogorvoslatnak nincs helye.

Indokolás

Az indítvány alapjául szolgáló tényállás

- [1] Balmazújváros Város Önkormányzat Képviselő-testületének (a továbbiakban: önkormányzat) két egymás követő ülését hívta össze az akkor hivatalban lévő polgármester. A 2024. szeptember 11. 10.00 órára szóló meghívó 2024. szeptember 6. napján, a 2024. szeptember 12. 14.00 órára szóló meghívó 2024. szeptember 12. napján kelt.

- [2] A Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal (a továbbiakban: indítványozó) a jogszerű önkormányzati működés elősegítése érdekében folytatott törvényességi felügyeleti vizsgálata során két alkalommal kért tájékoztatást az önkormányzattól arra vonatkozóan, hogy képviselő-testület tartott-e ülést 2024. szeptember 11. és szeptember 12. napján. A tájékoztatásban különösen arra kérdezett rá, hogy az üléseket ki, mikor hívta össze, ki nyitotta meg és vezette, határozatképesek voltak-e az ülések, amennyiben nem, mikor, milyen okból váltak határozatképtelenné, valamint ki zárta be az üléseket és mikor. Továbbá indítványozó tájékoztatást kért arra vonatkozóan is, hogy a képviselő-testület 2024. szeptember 11. és 12. napjára összehívott üléseit követően az akkor hivatalban lévő polgármester Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 68. § (2) bekezdése vagy az Mötv. 146/L. §-a alapján a képviselő-testület feladat- és hatásköreit gyakorolva fogadott-e el döntéseket? Egyúttal kérte az elfogadott döntések (rendeletek, határozatok), és a képviselő-testületi ülésekről készített jegyzőkönyvek haladéktalanul történő megküldését. A HB/11-TÖRV/00635-2/2024. ügyiratszámú tájékoztatáskérésre határidőn belül nem érkezett válasz.
- [3] A HB/11-TÖRV/00635-4/2024. ügyiratszámú ismételt tájékoztatáskérésre a 2024. október 1. napjától hivatalba lépett új polgármester BAL/14265-2. iktatószámú válaszlevelében arról adott tájékoztatást, hogy a meghívókban megjelölt időpontokban az ülések vezetésére feljogosított személy nem volt jelen. Sem az akkor hivatalban lévő polgármester, sem az alpolgármester, sem Balmazújváros Város Önkormányzata Képviselő-testületének Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 16/2010. (XI.25.) önkormányzati rendelete (a továbbiakban: SZMSZ) 4. § (2) bekezdése szerinti Pénzügyi és Jogi Bizottság elnöke nem jelent meg az üléseken. Az ülések megnyitása, vezetése, bezárása nem történt meg, azokról jegyzőkönyvek nem készültek.
- [4] A határozatképtelen üléseket követően a polgármester az Mötv. 146/L. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontja felhatalmazására hivatkozással, az SZMSZ 4. § (10) bekezdésének felhatalmazása alapján – a képviselő-testület helyett – elfogadta Balmazújváros Város Önkormányzata Képviselő-testületének a Képviselő-testület Szervezeti- és Működési Szabályzatáról szóló 16/2010. (XI.25.) önkormányzati rendelete módosításáról szóló 16/2024. (IX.13.) számú önkormányzati rendeletet (a továbbiakban: Módr.). A Módr. az SZMSZ – indítványban jelzett – 2. § (1) bekezdését, 2. § (5) bekezdésének d) pontját, 3. § (2) bekezdését, 9. § (10) bekezdését, 10. § (1) bekezdésének e) pontját, 11. § (2) bekezdésének e) és f) pontját, 15. § (2) bekezdését, 16. §-át, 17. § (5) bekezdését, 28. § (3) és (4) bekezdését, valamint 1. és 2. mellékletét módosította, továbbá hatályon kívül helyezte az SZMSZ 4. § (4) és (10) bekezdését, a 19/A. § (3) bekezdését és a 21. § (2) bekezdését.
- [5] Az indítványozó 2024. október 24. napján HB/11-TÖRV/00683-1/2024. ügyiratszámú az Mötv. 134. § (1) bekezdése alapján törvényességi felhívást bocsátott ki a képviselő-testületnek címezve. Ebben megállapította, hogy a Módr. elfogadásához kapcsolódó döntéshozatali eljárás nem felelt meg a magasabb jogszabályokban előírt feltételeknek. A jogszabálysértés megszüntetésének határidejét 2024. november 30. napjában állapította meg.
- [6] A képviselő-testület a törvényességi felhívásban megadott határidő lejártáig nem tett intézkedést a jogszabálysértés megszüntetése érdekében, a törvényességi felhívásban előírt határidőben az indítványozót nem tájékoztatta. Mivel a törvényességi felhívás nem vezetett eredményre, az indítványozó az Mötv. 136. § (2) bekezdése, a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 146. § (1) bekezdés a) pontja alapján indítványt terjesztett elő a Kúria Önkormányzati Tanácsánál a Módr., valamint ezzel összefüggésben az SZMSZ hivatkozott rendelkezései más jogszabályba ütközésének vizsgálata iránt.

A kormányhivatal indítványa és az Önkormányzat védíratá

- [7] Az indítványozó jogi álláspontja szerint a Módr. közzogi érvénytelenségben szenved, mivel a polgármester a helyi jogalkotási eljárás több, az Alaptörvényben és az Mötv.-ben lefektetett alapvető szintű szabályát is megsértette. Az indítvány szerint különösen az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében, az Mötv. 2. § (1)–(2) bekezdésekben, 9. §, 32. § (2) bekezdés i) pontja, 45. §, 65. § és a 66. §-okban foglaltak sérültek a módosítás elfogadása során.
- [8] Indítványában kiemelte, hogy a közhatalom, ezen belül a helyi közhatalom gyakorlásának nyilvánossága a demokratikus működés alapja, a jogállami működés egyik sarkalatos pontja. Az Mötv. a rendeltetésszerű joggyakorlás követelményét törvényi alapvető szintjére emelte. A jogok gyakorlásának törvényi garanciái kifejezésre juttatják azt is, hogy a jogok gyakorlása egyben kötelezettség is.
- [9] Az Mötv. rendelkezéseit kiemelve előadta továbbá, hogy a polgármester ülésvezetési jogának/kötelezettségének rendeltetése (célja) a képviselő-testületi működés elősegítése, a határozatképesség fenntartása, a testületi döntéshozatal támogatása. Az ülésvezetéshez kapcsolódó jogosítványok, intézkedések gyakorlása nem lehet öncélú, nem irányulhat a képviselő-testületi működés, a testületi döntéshozatal megakadályozására.

- [10] Az indítványozó szerint nem tekinthető rendeltetésszerűnek az a polgármesteri eljárás és döntéshozatal, amelynek célja nem a képviselő-testületi működés támogatása, hanem azzal ellentétesen az egyszemélyi döntésre törekvés. A képviselő-testület működésének akadályozása az Mötv. szerinti „a helyi közügyek demokratikus intézésében” megnyilvánuló közakarat sérelmére vezet.
- [11] Az indítványozó álláspontja szerint az Mötv. 146/L. § (1) bekezdés b) pontja feltételezi a képviselő-testületi ülés létét, nem elegendő a meghívó az ülésre, ahhoz szükség van az ülésnek a képviselő-testületi ülés vezetésére feljogosított személy általi megnyitására, az esetleges határozatképtelenség megállapítására, továbbá az ülésről készült jegyzőkönyv meglétére.
- [12] Indítványozó szerint megállapítható, hogy 2024. szeptember 11. és 12. napján nem került sor képviselő-testületi ülés megtartására, ezért nem állt fenn az Mötv. 146/L. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontja szerinti feltétel.
- [13] Indítványozó álláspontja szerint a jogsértő döntéshozatali eljárás kihatott az elfogadott döntés érvényességére, azaz a Módr. jogsértő, egyúttal közjogilag érvénytelen. Minthogy a Módr. beépült az SZMSZ-be, az indítványozó az SZMSZ Módr.-el módosított megsemmisítését kérte. Az indítványozó egyúttal annak kimondását is kérte, – amennyiben a Kúria helyt ad az indítványban foglaltaknak és megállapítja a Módr. közjogi érvénytelenségét – hogy az SZMSZ Módr.-el hatályon kívül hatályon kívül helyezett rendelkezései a módosítás előtti szöveggel hatályban maradnak.
- [14] A Kúria Önkormányzati Tanácsa a Kp. 140. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó 42. § (1) bekezdése alapján az érintett önkormányzatot felhívta az indítványra vonatkozó nyilatkozata megtételére.
- [15] Az önkormányzat 2024. január 2. napján kelt védiratában bejelentette, hogy az indítvány teljesítését nem ellenzi. Nyilatkozatát azzal indokolta, hogy ismeri a Kúria Önkormányzati Tanácsának az önkormányzattal összefüggésben meghozott korábbi határozatait, melyekben foglaltakat tudomásul veszi.

Az Önkormányzati Tanács döntésének indokai

- [16] Az indítvány az alábbiak szerint megalapozott.
- [17] A Kúria Önkormányzati Tanácsának abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy az SZMSZ megalkotására a hatályos jogszabályok betartása mellett került-e sor.
- [18] A Kúria Önkormányzati Tanácsa előre bocsátja, hogy a polgármester hatáskör gyakorlásáról a Köf.5.024/2024/5., a Köf.5.028/2024/3. és a Köf.5.040/2024/3. számú határozataiban azonos tényállás mellett már állást foglalt, ezen döntésektől jelen ügyben sem kíván eltérni.
- [19] A Kúria Önkormányzati Tanácsának a Köf.5.031/2012/11. számú határozata óta követett gyakorlata szerint az önkormányzati rendeletek absztrakt törvényességi vizsgálata során az önkormányzati rendeletet mindig a hatályos törvényekhez és a hatályos más jogszabályokhoz kell mérni. Ugyanakkor az önkormányzati rendeletet a megalkotásakor hatályos magasabb jogszabályhoz kell mérni, ha rendeletalkotási szabályok megsértése az ügy tárgya (Köf.5.011/2022/4., Köf.5.010/2022/5., Köf.5.007/2024/4. számú határozatok).
- [20] Az Mötv. 2024. június 9-től hatályos 146/L. §-a a következő rendelkezést tartalmazza:
- (1) A 2024. június 9. és 2024. október 1. közötti időszakban a települési önkormányzat képviselő-testületének, a fővárosi, vármegyei közgyűlésnek (a továbbiakban együtt: képviselő-testület) feladat- és hatásköréit a polgármester, főpolgármester, vármegyei közgyűlés elnöke (a továbbiakban együtt: polgármester) gyakorolja, ha
- a) a megválasztott önkormányzati képviselők száma a képviselő-testület működéséhez szükséges létszám alá csökken, vagy
- b) a képviselő-testület két egymást követő alkalommal, illetve a 135. § (2) bekezdése alapján összehívott ülése
- ba) határozatképtelen, vagy
- bb) határozatképes, de a napirendre tűzött kérdésekben nem dönt.
- [21] A fenti átmeneti rendelkezések értelmében a polgármester speciális jogalkotási hatáskörét többek között két egymást követő határozatképtelen testületi ülés alapozhatja meg.
- [22] Az Alkotmánybíróság már ítélezési gyakorlatának kezdetén leszögezte, hogy „Csak a formalizált eljárás szabályainak a betartásával keletkezhet érvényes jogszabály” [11/1992. (III.5.) AB határozat]. Ha a jogalkotás során a jogalkotási eljárás garanciális szabályai sérülnek, akkor ez az adott jogszabály közjogi érvénytelenségét vonja maga után [29/1997. (IV.29.) AB határozat, amit az Alaptörvény hatálybalépése után megerősítette pl. a 8/2017. (IV. 18.) AB határozat, Indokolás 48. pontja és a 22/2018. (XI. 20.) AB határozat, Indokolás 83. pontja]. Az Alkotmánybíróság gyakorlata alapján – korábbi határozatait megerősítve kimondta, hogy – a jogszabályalkotás garanciális szabályainak a megsértése a jogszabály megsemmisítését eredményezi [Lásd pl. a 63/2003. (XII. 15.) AB határozatot, illetve a 45/2012. (XII. 29.) AB határozatot és a 6/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás 77. pontját].

- [23] A Kúria Önkormányzati Tanácsa – az Alkotmánybíróság korábbi gyakorlatának megfelelően – már az ítélezése kezdetén, a Köf.5.045/2012/5. számú határozatában rámutatott, hogy az önkormányzati rendeletalkotás garanciális szabályait törvények tartalmazzák, de adott esetben garanciális rendelkezéseket tartalmazhat az adott önkormányzat által saját maga eljárására nézve – a törvény keretei között – meghatározott helyi szabályozás is. Az eljárási szabályok betartása és az eljárási garanciák érvényesülése a rendeletalkotási eljárás kiszámíthatóságának, ésszerű rendben történő lefolytatásának is lényeges feltétele. Részei ennek a képviselő-testületi ülések összehívásának, a lakosság tájékoztatásának, a napirendi javaslatok megfelelő továbbításának, az ülések vezetésének és nyilvánosságának szabályai, csakúgy, mint a megfelelő szavazataránnyal elfogadott rendelet jogszabályokban meghatározottak szerinti kihirdetése. A rendeletalkotási eljárás garanciális szabályainak sérelme az ott elfogadott rendelet közjogi érvénytelenségét vonja maga után. (Köf.5.013/2013/7., Köf.5.046/2016/8., Köf.5.024/2023/7. Köf.5.030/2023/3. számú határozatok).
- [24] A jelen ügyben az Mötv. 146/L. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontja szerinti döntéshozatal előfeltételének (két egymást követő határozatképtelen testületi ülés) teljesülése a vitatott.
- [25] Az Mötv. 45. §-a alapján a képviselő-testület ülését a polgármester hívja össze és vezeti, akadályoztatása esetén e hatáskörét az alpolgármester gyakorolja.
- [26] Az Mötv. 9. §-a szerint az Mötv.-ben meghatározott jogokat jóhiszeműen, a kölcsönös együttműködés elvét figyelembe véve, társadalmi rendeltetésüknek megfelelően kell gyakorolni. Másfelől a működőképesség érdekében kiegészítő szabályokkal rendezi az Mötv. a testületi ülések összehívását és vezetését.
- [27] Az Mötv. szabályozása alapján a polgármesternek joga és egyben kötelezettsége is a képviselő-testület ülésének összehívása és vezetése. A Kúria Önkormányzati Tanácsa kiemeli, hogy az ülés vezetésének jogosítványa számos részjogosítványt foglal magába (lásd például Köf.5.033/2020/4., Köf.5.030/2023/3., Köf.5.024/2024/5. számú döntéseket), így például az ülés megnyitásának jogát, a szó megadásának és megtagadásának jogát, az ülés elnapolásáról, berekesztéséről való döntéshozatalt.
- [28] Az Mötv. 2. § (1)–(2) bekezdése szerint a helyi önkormányzás a település, valamint a megye választópolgárai közösségének joga, melynek során érvényre jut az állampolgári felelősségérzet, kibontakozik az alkotó együttműködés a helyi közösségen belül. A helyi önkormányzás a helyi közügyekben demokratikus módon, széles körű nyilvánosságot teremtve kifejezi és megvalósítja a helyi közakaratot.
- [29] Az Mötv. 3. § (1) és (4) bekezdése alapján a helyi önkormányzás joga a települések (települési önkormányzatok) és a vármegyék (területi önkormányzatok) választópolgárainak közösségét illeti meg. A választópolgárok választott képviselőik útján gyakorolják az önkormányzáshoz való közösségi jogukat.
- [30] Az Mötv. 32. § (2) bekezdés i) pontja alapján az önkormányzati képviselő köteles a testületi üléseken megjelenni, a képviselő-testület munkájában és döntéshozatali eljárásában részt venni.
- [31] Az Mötv. 65. §-a értelmében a képviselő-testület elnöke a polgármester, de a 66. §-a alapján egyben tagja is a képviselő-testületnek, a képviselő-testület határozatképessége, döntéshozatala, működése szempontjából önkormányzati képviselőnek tekintendő. Az Mötv. 32. § (2) bekezdés i) pontja pedig úgy rendelkezik, hogy az önkormányzati képviselő köteles a testületi üléseken megjelenni, a képviselő-testület munkájában és döntéshozatali eljárásában részt venni. Mindezek alapján jól látható, hogy a polgármester és a képviselők nem csak jogosultak a képviselő-testület munkájában részt venni, hanem az Mötv. kötelezettséget is terhel rájuk, mely nem ruházható át.
- [32] Az Mötv. 47. § (1) bekezdése szerint a képviselő-testület akkor határozatképes, ha az ülésen az önkormányzati képviselőknek több mint a fele jelen van. A határozatképességet folyamatosan figyelemmel kell kísérni.
- [33] A Kúria Önkormányzati Tanácsa megállapította, hogy a rendelkezésre álló adatok szerint a 2024. szeptember 11. napján 10.00 órára, valamint a 2024. szeptember 12. napján 14.00 összehívott képviselő-testületi ülés vonatkozásában olyan bizonyíték, tény nem áll rendelkezésre, amely határozatképes ülések megtartását támasztaná alá. A meghívókban megjelölt időpontokban az ülések vezetésére feljogosított személy nem volt jelen, így sem a polgármester, sem az alpolgármester, sem az SZMSZ 4. § (2) bekezdése szerinti Pénzügyi és Jogi Bizottság elnöke nem jelent meg. Mind az új polgármester BAL/14265-2. iktatószámú tájékoztatása, mind a jegyzőkönyvek hiánya, mind az önkormányzat védirta – amely az indítványba foglaltakat nem vitatja – azt támasztja alá, hogy a Módr. meghozatala előtt nem volt két egymást követő határozatképtelen testületi ülés, amely az Mötv. 146/L. § (1) bekezdése b) pont ba) alpontja alapján a polgármester számára rendeletalkotási hatáskört teremtett volna, ezért a Módr. meghozatalának eljárásjogi keretei nem álltak fent.
- [34] A fentieket összegezve az Önkormányzati Tanács megalapozottnak találta az indítványozó azon érvelését, mely szerint nem tekinthető rendeltetészerűnek az a polgármesteri eljárás, intézkedés és döntéshozatal, amelynek célja nem a képviselő-testületi működés támogatása, hanem azzal ellentétesen, az egyszemélyi döntésre törekvés.

- [35] Az Mötv. 146/L. § (1) bekezdése az önkormányzat működőképessége érdekében, a képviselő-testület határozatképtelensége, vagy a döntéshozatal elmaradása esetén egy átmeneti időszakban ruházta fel a polgármestert a testületi hatáskörök gyakorlására. Az Mötv. e szakasza alapján elfogadott döntéseket úgy kell tekinteni, mintha azokat a képviselő-testület fogadta volna el.
- [36] A 2024. szeptember 11. és 12. napján az ülés vezetésére feljogosított személyek távolmaradása miatt váltak határozatképtelenné a képviselő-testületi ülések, melynek következtében nyílt meg annak lehetősége, hogy a polgármester az Mötv. 146/L. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontja alapján a képviselő-testület helyett a képviselő-testület feladat-, és hatáskörében fogadhatta el az ülésekhez készített előterjesztésekben szereplő döntési javaslatokat. Mindez – a rendeltetésszerű joggyakorlás alapelvének sérelme mellett – ellentétes a „helyi közügyek demokratikus intézésében megnyilvánuló közakarat” alapelvével is.
- [37] Figyelemmel arra, hogy a Módr. meghozatala előtt a fent kifejtett okok miatt nem állapítható meg, hogy két egymást követő határozatképtelen képviselő-testületi ülés – mint az Mötv. 146/L. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontjába foglalt feltétel – megvalósult volna, a polgármester számára jogalkotási hatáskör nem állt fenn, ezért a Módr. elfogadásának eljárásjogi keretei sem valósultak meg.
- [38] A Kúria Önkormányzati Tanácsa a fentiekre figyelemmel megállapította, hogy megvalósult az indítvány szerinti Mötv. 146/L. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontjába ütköző eljárás, ami a támadott Módr. közjogi érvénytelenségét vonja maga után.
- [39] A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Jat.) 12. § (1) és (2) bekezdései értelmében, a módosító rendelkezés és hatályon kívül helyező rendelkezés a hatálybalépéssel, vagy ha a módosító, illetve a hatályon kívül helyező rendelkezés a módosítást, illetve hatályon kívül helyezést meghatározott időponthoz vagy jövőbeli feltételhez köti, ennek az időpontnak vagy jövőbeli feltételnek a bekövetkezésével végrehajtottá válik. A jogszabály e szerint végrehajtottá vált rendelkezése a végrehajtottá válást követő napon hatályát veszti.
- [40] A Kúria Önkormányzati Tanácsa a fentiekre figyelemmel megállapította, hogy a Módr. – a 12. §-ában írtak szerint – a 2024. szeptember 30-án történő hatályba lépését követő napon, azaz 2024. október 1-jén hatályát veszítette.
- [41] A Kúria Önkormányzati Tanácsa ezért a Kp. 146. § (1) bekezdés a) pontja alapján az SZMSZ Módr.-el megállapított jogszabálysértő 2. § (1) bekezdésének, 2. § (5) bekezdése d) pontjának, 3. § (2) bekezdésének, 9. § (10) bekezdésének, 10. § (1) bekezdése e) pontjának, 11. § (2) bekezdése e) és f) pontjának, 15. § (2) bekezdésének, 16. §-ának, 17. § (5) bekezdésének, 28. § (3) és (4) bekezdésének, valamint 1. és 2. mellékletének megsemmisítéséről rendelkezett (Köf.5.005/2019/5., Köf.5.045/2021/4., Köf.5024/2024/5.)
- [42] Jelen esetben a Kp. 146. § (4) bekezdése által lehetővé tett „ex nunc” hatályú megsemmisítés főszabályától való eltérés feltétele a Módr. közjogi érvénytelensége miatt fennáll. A jogállamiság integráns részét képező jogbiztonság sérelmét a Kúria Önkormányzati Tanácsa a jogsértés súlyára és körülményeire figyelemmel a támadott önkormányzati rendelkezések vonatkozásában megállapította, ezért azt „ex tunc”, azaz a kihirdetése napjára visszamenőleges hatállyal, 2024. szeptember 13. napjával semmisítette meg.
- [43] A Kúria Önkormányzati Tanácsának a Jat. 12. § (1) és (2) bekezdései fenti rendelkezéseiből következő, a Köf.5.069/2013/4. számú határozatától követett gyakorlata szerint a támadott önkormányzati rendelet/rendelkezés megsemmisítése nem eredményezheti a módosítás előtti rendelkezések feléledését, ezért elutasította azt az indítványt, amely annak kimondására irányul, hogy az SZMSZ 2. § (1) bekezdése, 2. § (5) bekezdése, 3. § (2) bekezdése, 9. § (10) bekezdése, 10. § (1) bekezdésének e) pontja, 11. § (2) bekezdése, 15. § (2) bekezdése, 16. §-a, 17. § (5) bekezdése, 28. § (3) és (4) bekezdése, 4. § (4) és (10) bekezdése, 19/A. § (3) bekezdése, 21. § (2) bekezdése, valamint 1. és 2. melléklete a Módr. általi módosítás előtti szöveggel hatályban marad.
- [44] A Kúria Önkormányzati Tanácsa utal arra, hogy feladata az önkormányzati rendeletek más jogszabályba ütközésének vizsgálata. Amennyiben az érintett önkormányzat a rendelete megsemmisítését (hatályon kívül helyezését) „nem ellenzi”, úgy elsősorban az érintett önkormányzatnak kell a törvényességi felhívásban foglaltaknak eleget téve a rendeletét hatályon kívül helyezni.

A döntés elvi tartalma

- [45] Az eljárási szabályok betartása és az eljárási garanciák érvényesülése a helyi rendeletalkotási eljárás kiszámíthatóságának, észszerű rendben történő lefolytatásának lényeges feltétele, melynek az Mötv. 146/L. §-a alkalmazása során is érvényesülnie kell.

Záró rész

- [46] A Kúria Önkormányzati Tanácsa az indítványt a Kp. 141. § (2) bekezdése szerint tárgyaláson kívül bírálta el, a jogkövetkezményeket a Kp. 146. § (1) bekezdés a) pontja, valamint 146. § (4) bekezdése alapján állapította meg.
- [47] A Magyar Közlönyben történő közzététel a Kp. 146. § (2) bekezdésén, a helyben történő közzététel a Kp. 142. § (3) bekezdésén alapul.
- [48] Jelen eljárásban a Kp. 141. § (4) bekezdése alapján a feleket teljes költségmentesség illeti meg és saját költségeiket maguk viselik.
- [49] A határozat elleni jogorvoslatot a Kp. 116. § d) pontja és a 146. § (5) bekezdése zárja ki.

Budapest, 2025. március 18.

Dr. Hajnal Péter s.k. a tanács elnöke

Dr. Hajnal Péter s.k.
a tanács elnöke
az aláírásában akadályozott
Dr. Dobó Viola
előadó bíró helyett

Dr. Balogh Zsolt s.k. bíró

Dr. Kalas Tibor s.k. bíró

Dr. Kiss Árpád Lajos s.k. bíró

A Kúria Önkormányzati Tanácsának Köf.5.075/2024/4. számú határozata

Az ügy száma:	Köf.5.075/2024/4.
A tanács tagja:	Dr. Hajnal Péter a tanács elnöke Dr. Dobó Viola előadó bíró Dr. Balogh Zsolt bíró Dr. Kiss Árpád Lajos bíró Dr. Kalas Tibor bíró
Az indítványozó:	Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal (Cím1)
Az indítványozó képviselője:	Dr. Hábel Lili Zsuzsa kamarai jogtanácsos
Az érintett önkormányzat:	Balmazújváros Város Önkormányzata (Cím2)
Az érintett önkormányzat képviselője:	Dr. Sipka Ügyvédi iroda Dr. Sipka Péter ügyvéd (Cím3)
Az ügy tárgya:	önkormányzati rendelet más jogszabályba ütközésének vizsgálata

Rendelkező rész

- A Kúria Önkormányzati Tanácsa
- megállapítja, hogy Balmazújváros Város Önkormányzata polgármesterének a 100%-os önkormányzati tulajdonban lévő korlátolt felelősségű társaságok, illetve intézmény által üzemeltetett egységek átszervezése tárgyában alkotott 71/2024. (IX. 12.) számú önkormányzati határozata más jogszabályba ütközik, ezért azt a kihirdetése napjára visszamenőleges hatállyal, 2024. szeptember 12. napjával megsemmisíti;
 - elrendeli határozatának közzétételét a Magyar Közlönyben;
 - elrendeli, hogy határozatát – a kézbesítést követő nyolc napon belül – az önkormányzati rendelet kihirdetésével azonos módon az érintett önkormányzat is tegye közzé.

A határozat ellen jogorvoslatnak nincs helye.

Indokolás

Az indítvány alapjául szolgáló tényállás

- [1] Balmazújváros Város Önkormányzat Képviselő-testületének (a továbbiakban: önkormányzat) két egymás követő ülését hívta össze az akkor hivatalban lévő polgármester. A 2024. szeptember 11. 10.00 órára szóló meghívó 2024. szeptember 6. napján, a 2024. szeptember 12. 14.00 órára szóló meghívó 2024. szeptember 12. napján kelt.
- [2] A Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal (a továbbiakban: indítványozó) a jogszerű önkormányzati működés elősegítése érdekében folytatott törvényességi felügyeleti vizsgálata során két alkalommal kért tájékoztatást az önkormányzattól arra vonatkozóan, hogy képviselő-testület tartott-e ülést 2024. szeptember 11. és szeptember 12. napján. A tájékoztatásban különösen arra kérdezett rá, hogy az üléseket ki, mikor hívta össze, ki nyitotta meg és vezette, határozatképesek voltak-e az ülések, amennyiben nem, mikor, milyen okból váltak határozatképtelenné, valamint ki zárta be az üléseket és mikor. Továbbá indítványozó tájékoztatást kért arra vonatkozóan is, hogy a képviselő-testület 2024. szeptember 11. és 12. napjára összehívott üléseit követően az akkor hivatalban lévő polgármester a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 68. § (2) bekezdése vagy az Mötv. 146/L. §-a alapján a képviselő-testület feladat- és hatásköreit gyakorolva fogadott-e el döntéseket? Egyúttal kérte az elfogadott döntések (rendeletek, határozatok), és a képviselő-testületi ülésekről készített jegyzőkönyvek haladéktalanul történő megküldését. Az indítványozó HB/11-TÖRV/00635-2/2024. ügyiratszámú tájékoztatás kérésére határidőn belül nem érkezett válasz.
- [3] A HB/11-TÖRV/00635-4/2024. ügyiratszámú ismételt felhívásra a 2024. október 1. napjától hivatalba lépett új polgármester a BAL/14265-2. iktatószámú válaszlevelében arról adott tájékoztatást, hogy a meghívókban megjelölt időpontokban az ülések vezetésére feljogosított személy nem volt jelen. Sem az akkor hivatalban lévő polgármester, sem az alpolgármester, sem Balmazújváros Város Önkormányzata Képviselő-testületének Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 16/2010. (XI.25.) önkormányzati rendelete (a továbbiakban: SZMSZ) 4. § (2) bekezdése szerinti Pénzügyi és Jogi Bizottság elnöke nem jelent meg az üléseken. Az ülések megnyitása, vezetése, bezárása nem történt meg, azokról jegyzőkönyvek nem készültek.
- [4] A határozatképtelen üléseket követően a polgármester az Mötv. 146/L. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontja alapján – a képviselő-testület helyett – elfogadta a 100%-os önkormányzati tulajdonban lévő korlátozott felelősségű társaságok, illetve intézmény által üzemeltetett egységek átszervezése tárgyában a 71/2024. (IX. 12.) számú PM határozatot (a továbbiakban: Határozat).
- [5] Az indítványozó 2024. október 24. napján HB/11-TÖRV/00683-1/2024. ügyiratszámon az Mötv. 134. § (1) bekezdése alapján törvényességi felhívást bocsátott ki a képviselő-testületnek címezve. Ebben megállapította, hogy a Határozat elfogadásához kapcsolódó döntéshozatali eljárás nem felelt meg a magasabb jogszabályokban előírt feltételeknek. A jogszabálysértés megszüntetésének határidejét 2024. november 30. napjában állapította meg.
- [6] A képviselő-testület a törvényességi felhívásban megadott határidő lejártáig nem tett intézkedést a jogszabálysértés megszüntetése érdekében, a törvényességi felhívásban előírt határidőben az indítványozót nem tájékoztatta. Mivel a törvényességi felhívás nem vezetett eredményre, az indítványozó az Mötv. 136. § (2) bekezdése és a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 146. § (1) bekezdés a) pontja alapján indítványt terjesztett elő a Kúria Önkormányzati Tanácsánál a Határozat más jogszabályba ütközésének vizsgálata iránt.

A kormányhivatal indítványa és az Önkormányzat védírata

- [7] Az indítványozó jogi álláspontja szerint az Határozat közjogi érvénytelenségben szenved, mivel a polgármester a helyi jogalkotási eljárás több, az Alaptörvényben és az Mötv.-ben lefektetett alapvető szabályát is megsértette. Az indítvány szerint különösen az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében, az Mötv. 2. § (1)–(2) bekezdésekben, 9. §, 32. § (2) bekezdés i) pontja, 45. §, 65. § és a 66. §-okban foglaltak sérültek a módosítás elfogadása során.
- [8] Indítványában kiemelte, hogy a közhatalom, ezen belül a helyi közhatalom gyakorlásának nyilvánossága a demokratikus működés alapja, a jogállami működés egyik sarkalatos pontja. Az Mötv. a rendeltetésszerű joggyakorlás követelményét törvényi alapelv szintjére emelte. A jogok gyakorlásának törvényi garanciái kifejezésre juttatják azt is, hogy a jogok gyakorlása egyben kötelezettség is.

- [9] Az Mötv. rendelkezéseit kiemelve előadta továbbá, hogy a polgármester ülésvezetési jogának/kötelezettségének rendeltetése (célja) a képviselő-testületi működés elősegítése, a határozatképesség fenntartása, a testületi döntéshozatal támogatása. Az ülésvezetéshez kapcsolódó jogosítványok, intézkedések gyakorlása nem lehet öncélú, nem irányulhat a képviselő-testületi működés, a testületi döntéshozatal megakadályozására.
- [10] Az indítványozó szerint nem tekinthető rendeltetésszerűnek az a polgármesteri eljárás és döntéshozatal, amelynek célja nem a képviselő-testületi működés támogatása, hanem azzal ellentétesen az egyszemélyi döntésre törekvés. A képviselő-testület működésének akadályozása az Mötv. szerinti „a helyi közügyek demokratikus intézésében” megnyilvánuló közakarat sérelmére vezet.
- [11] Az indítványozó álláspontja szerint az Mötv. 146/L. § (1) bekezdés b) pontja feltételezi a képviselő-testületi ülés létét, nem elegendő a meghívó az ülésre, ahhoz szükség van az ülésnek a képviselő-testületi ülés vezetésére feljogosított személy általi megnyitására, az esetleges határozatképtelenség megállapítására, továbbá az ülésről készült jegyzőkönyv meglétére.
- [12] Indítványozó szerint megállapítható, hogy 2024. szeptember 11. és 12. napján nem került sor képviselő-testületi ülés megtartására, ezért nem állt fenn az Mötv. 146/L. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontja szerinti feltétel.
- [13] Indítványozó álláspontja szerint a jogsértő döntéshozatali eljárás kihatott az elfogadott döntés érvényességére, azaz a vitatott Határozat jogsértő, egyúttal jogilag érvénytelen, ezért kérte annak megsemmisítését.
- [14] Az indítványozó a Kp. 134. § (5) bekezdése alapján kérte a Határozattal szemben benyújtott indítvánnyal kapcsolatos eljárás egyesítését a 60/2024. (IX. 12.) határozat és a 61/2024 (IX.12.) határozat felülvizsgálatára vonatkozó eljárásokkal.
- [15] A Kúria Önkormányzati Tanácsa a Kp. 140. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó 42. § (1) bekezdése alapján az érintett önkormányzatot felhívta az indítványra vonatkozó nyilatkozata megtételére.
- [16] Az önkormányzat 2024. január 7. napján kelt védiratában bejelentette, hogy az indítvány teljesítését nem ellenzi. Nyilatkozatát azzal indokolta, hogy ismeri a Kúria Önkormányzati Tanácsának az önkormányzattal összefüggésben meghozott korábbi határozatait, melyekben foglaltakat tudomásul veszi.

Az Önkormányzati Tanács döntésének indokai

- [17] Az indítvány az alábbiak szerint megalapozott.
- [18] A Kúria elsőként a hatáskörének fennállását vizsgálta meg.
- [19] A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (a továbbiakban: Bszi.) 24. § (1) bekezdés f) pontja alapján a Kúria dönt az önkormányzati rendelet más jogszabályba ütközéséről és megsemmisítéséről, a h) pont szerint eljár továbbá a hatáskörébe tartozó egyéb ügyekben.
- [20] A Kp. 139. §-ával a jogalkotó teljessé tette a helyi önkormányzatok normaalkotási tevékenységének közigazgatási bírói kontrollját azzal, hogy nemcsak az önkormányzati rendelet, hanem a közjogi szervezetszabályozó eszközök (a helyi önkormányzat képviselő-testületének normatív határozata) tekintetében is biztosítja az Önkormányzati Tanács hatáskörét [vö: Bszi. 24. § (1) bekezdés h) pont]. Ezen normakontroll hatáskör azonban csak a 2010. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Jat.) 23. § (2) bekezdése szerinti normatív határozatokra terjed ki és nem azonosítható a Bszi. 24. § (1) bekezdés f) pontjában rögzített hatáskörrel. (Köf.5032/2023/2.)
- [21] A Jat. közjogi szervezetszabályozó eszközökről szóló VI. fejezetében található 23. § (2) bekezdése értelmében normatív határozatban szabályozhatja a helyi önkormányzat képviselő-testülete a saját és az általa irányított szervek tevékenységét és cselekvési programját, valamint az általa irányított szervek szervezetét és működését.
- [22] Annak eldöntése során, hogy egy határozat mely esetben normatív jellegű, annak van jelentősége, hogy azzal a Jat. 23. § (2) bekezdésében foglaltak szerint a helyi önkormányzat képviselő-testülete – illetve adott esetben a képviselő-testület hatáskörében eljáró polgármester – csupán a saját és az általa irányított szervek tevékenységére, cselekvési programjára, vagy az általa irányított szervek szervezetére és működésére vonatkozó rendelkezést alkot. A normatív határozat tehát intern jogi aktus, amely nem általánosan, hanem csak magára, illetve az általa irányított szervekre kötelező.
- [23] A PM határozatban a polgármester az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Áht.) 11/A. § (2) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján rendelkezett az önkormányzat tulajdonában álló társaság és intézmények átszervezéséről és feladatok átvételéről.
- [24] Az Áht. 11/A. § (2) bekezdése – többek között – előírja, hogy a helyi önkormányzat képviselő-testülete az önkormányzati feladat költségvetési szerv általi átvételéről és a társaság e törvény alapján történő megszüntetéséről önkormányzati rendelettel dönt.

- [25] A Kúria Önkormányzati Tanácsa a fentiek alapján megállapította, hogy Határozat tartalma alapján rendeleti tárgykör, így a Kp. 12. § (3) bekezdés b) pontja alapján és a 139. §-ában foglaltakra figyelemmel jelen ügyben megállapította a hatáskörének fennállását.
- [26] A továbbiakban a Kúria Önkormányzati Tanácsának abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a Határozat (rendelet) megalkotására a hatályos jogszabályok betartása mellett került-e sor.
- [27] A Kúria Önkormányzati Tanácsa előre bocsátja, hogy a polgármester hatáskör gyakorlásáról a Köf.5.024/2024/5., a Köf.5.028/2024/3., és a Köf.5.040/2024/3. számú határozataiban azonos tényállás mellett már állást foglalt, ezen döntésektől jelen ügyben sem kíván eltérni.
- [28] A Kúria Önkormányzati Tanácsának a Köf.5.031/2012/11. számú határozata óta követett gyakorlata szerint az önkormányzati rendeletek, illetve normatív határozatok absztrakt törvényességi vizsgálata során az önkormányzati rendeletet (határozatot) mindig a hatályos törvényekhez és a hatályos más jogszabályokhoz kell mérni. Ugyanakkor az önkormányzati rendeletet (határozatot) a megalkotásakor hatályos magasabb jogszabályhoz kell mérni, ha rendeletalkotási szabályok megsértése az ügy tárgya (Köf.5.011/2022/4., Köf.5.010/2022/5., Köf.5.007/2024/4. számú határozatok).
- [29] Az Mötv. 2024. június 9-től hatályos 146/L. §-a a következő rendelkezést tartalmazza:
- (1) A 2024. június 9. és 2024. október 1. közötti időszakban a települési önkormányzat képviselő-testületének, a fővárosi, vármegyei közgyűlésnek (a továbbiakban együtt: képviselő-testület) feladat- és hatásköréit a polgármester, főpolgármester, vármegyei közgyűlés elnöke (a továbbiakban együtt: polgármester) gyakorolja, ha
- a) a megválasztott önkormányzati képviselők száma a képviselő-testület működéséhez szükséges létszám alá csökken, vagy
- b) a képviselő-testület két egymást követő alkalommal, illetve a 135. § (2) bekezdése alapján összehívott ülése
- ba) határozatképtelen, vagy
- bb) határozatképes, de a napirendre tűzött kérdésekben nem dönt.
- [30] A fenti átmeneti rendelkezések értelmében a polgármester speciális jogalkotási hatáskörét többek között két egymást követő határozatképtelen testületi ülés alapozhatja meg.
- [31] Az Alkotmánybíróság már ítélezési gyakorlatának kezdetén leszögezte, hogy „Csak a formalizált eljárás szabályainak a betartásával keletkezhet érvényes jogszabály” [11/1992. (III.5.) AB határozat]. Ha a jogalkotás során a jogalkotási eljárás garanciális szabályai sérülnek, akkor ez az adott jogszabály közjogi érvénytelenségét vonja maga után [29/1997. (IV.29.) AB határozat, amit az Alaptörvény hatálybalépése után megerősítette pl. a 8/2017. (IV. 18.) AB határozat, Indokolás 48. pontja és a 22/2018. (XI. 20.) AB határozat, Indokolás 83. pontja]. Az Alkotmánybíróság gyakorlata alapján – korábbi határozatait megerősítve kimondta, hogy – a jogszabályalkotás garanciális szabályainak a megsértése a jogszabály megsemmisítését eredményezi [Lásd pl. a 63/2003. (XII. 15.) AB határozatot, illetve a 45/2012. (XII. 29.) AB határozatot és a 6/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás 77. pontját].
- [32] A Kúria Önkormányzati Tanácsa – az Alkotmánybíróság korábbi gyakorlatának megfelelően – már az ítélezése kezdetén, a Köf.5.045/2012/5. számú határozatában rámutatott, hogy az önkormányzati rendeletalkotás garanciális szabályait törvények tartalmazzák, de adott esetben garanciális rendelkezéseket tartalmazhat az adott önkormányzat által saját maga eljárására nézve – a törvény keretei között – meghatározott helyi szabályozás is. Az eljárási szabályok betartása és az eljárási garanciák érvényesülése a rendeletalkotási eljárás kiszámíthatóságának, észszerű rendben történő lefolytatásának is lényeges feltétele. Részei ennek a képviselő-testületi ülések összehívásának, a lakosság tájékoztatásának, a napirendi javaslatok megfelelő továbbításának, az ülések vezetésének és nyilvánosságának szabályai, csakúgy, mint a megfelelő szavazataránnyal elfogadott rendelet jogszabályokban meghatározottak szerinti kihirdetése. A rendeletalkotási eljárás garanciális szabályainak sérelme az ott elfogadott rendelet közjogi érvénytelenségét vonja maga után. (Köf.5.013/2013/7., Köf.5.046/2016/8., Köf.5.024/2023/7. Köf.5.030/2023/3. számú határozatok).
- [33] A jelen ügyben az Mötv. 146/L. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontja szerinti döntéshozatal előfeltételének (a képviselő-testület két egymást követő határozatképtelen testületi ülése) teljesülése a vitatott.
- [34] Az Mötv. 45. §-a alapján a képviselő-testület ülését a polgármester hívja össze és vezeti, akadályoztatása esetén e hatáskörét az alpolgármester gyakorolja.
- [35] Az Mötv. 9. §-a szerint az Mötv.-ben meghatározott jogokat jóhiszeműen, a kölcsönös együttműködés elvét figyelembe véve, társadalmi rendeltetésüknek megfelelően kell gyakorolni. Másfelől a működőképesség érdekében kisegítő szabályokkal rendezi az Mötv. a testületi ülések összehívását és vezetését.

- [36] Az Mötv. szabályozása alapján a polgármesternek joga és egyben kötelezettsége is a képviselő-testület ülésének összehívása és vezetése. A Kúria Önkormányzati Tanácsa kiemeli, hogy az ülés vezetésének jogosítványa számos részjogosítványt foglal magába (lásd például Köf.5.033/2020/4., Köf.5.030/2023/3., Köf.5.024/2024/5. számú döntéseket), így például az ülés megnyitásának jogát, a szó megadásának és megtagadásának jogát, az ülés elnapolásáról, berekesztéséről való döntéshozatalt.
- [37] Az Mötv. 2. § (1)–(2) bekezdése szerint a helyi önkormányzás a település, valamint a megye választópolgárai közösségének joga, melynek során érvényre jut az állampolgári felelősségérzet, kibontakozik az alkotó együttműködés a helyi közösségen belül. A helyi önkormányzás a helyi közügyekben demokratikus módon, széles körű nyilvánosságot teremtve kifejezi és megvalósítja a helyi közakaratot.
- [38] Az Mötv. 3. § (1) és (4) bekezdése alapján a helyi önkormányzás joga a települések (települési önkormányzatok) és a vármegyék (területi önkormányzatok) választópolgárainak közösségét illeti meg. A választópolgárok választott képviselőik útján gyakorolják az önkormányzáshoz való közösségi jogukat.
- [39] Az Mötv. 32. § (2) bekezdés i) pontja alapján az önkormányzati képviselő köteles a testületi üléseken megjelenni, a képviselő-testület munkájában és döntéshozatali eljárásában részt venni.
- [40] Az Mötv. 65. §-a értelmében a képviselő-testület elnöke a polgármester, de a 66. §-a alapján egyben tagja is a képviselő-testületnek, a képviselő-testület határozatképessége, döntéshozatala, működése szempontjából önkormányzati képviselőnek tekintendő. Mindezek alapján jól látható, hogy a polgármester és a képviselők nem csak jogosultak a képviselő-testület munkájában részt venni, hanem az Mötv. kötelezettséget is terhel rájuk, mely nem ruházható át.
- [41] Az Mötv. 47. § (1) bekezdése szerint a képviselő-testület akkor határozatképes, ha az ülésen az önkormányzati képviselőknek több mint a fele jelen van. A határozatképességet folyamatosan figyelemmel kell kísérni.
- [42] A Kúria Önkormányzati Tanácsa megállapította, hogy a rendelkezésre álló adatok szerint a 2024. szeptember 11. napján 10.00 órára, valamint a 2024. szeptember 12. napján 14.00 összehívott ülés vonatkozásában olyan bizonyíték, tény nem áll rendelkezésre, amely határozatképes képviselő-testületi ülések megtartását támasztaná alá. A meghívókban megjelölt időpontokban az ülések vezetésére feljogosított személy nem volt jelen, így sem a polgármester, sem az alpolgármester, sem az SZMSZ 4. § (2) bekezdése szerinti Pénzügyi és Jogi Bizottság elnöke nem jelent meg. Mind az új polgármester BAL/14265-2. iktatószámú tájékoztatása, mind a jegyzőkönyvek hiánya, mind az önkormányzat védirta – amely az indítványba foglaltakat nem vitatja – azt támasztja alá, hogy a Határozat meghozatala előtt nem volt két egymást követő határozatképtelen testületi ülés, amely az Mötv. 146/L. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontja alapján a polgármester számára jogalkotási hatáskört teremtett volna, ezért a Határozat meghozatalának eljárásjogi keretei nem álltak fent.
- [43] A fentieket összegezve az Önkormányzati Tanács megalapozottnak találta az indítványozó azon érvelését, mely szerint nem tekinthető rendeltetésszerűnek az a polgármesteri eljárás, intézkedés és döntéshozatal, amelynek célja nem a képviselő-testületi működés támogatása, hanem azzal ellentétesen az egyszemélyi döntésre törekvés.
- [44] Az Mötv. 146/L. § (1) bekezdése az önkormányzat működőképessége érdekében, a képviselő-testület határozatképtelensége, vagy a döntéshozatal elmaradása esetén egy átmeneti időszakban ruházza fel a polgármestert a testületi hatáskörök gyakorlására. Az Mötv. e szakasza alapján elfogadott döntéseket úgy kell tekinteni, mintha azokat a képviselő-testület fogadta volna el.
- [45] A 2024. szeptember 11. és 12. napján az ülés vezetésére feljogosított személyek távolmaradása eredményeképpen váltak határozatképtelenné a képviselő-testületi ülések, melynek következtében nyílt meg annak lehetősége, hogy a polgármester az Mötv. 146/L. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontja alapján a képviselő-testület helyett a képviselő-testület feladat-, és hatáskörében fogadhassa el az ülésekhez készített előterjesztésekben szereplő döntési javaslatokat. Mindez – a rendeltetésszerű joggyakorlás alapelveinek sérelme mellett – ellentétes a „helyi közügyek demokratikus intézésében megnyilvánuló közakarat” alapelveivel is.
- [46] Figyelemmel arra, hogy a Határozat meghozatala előtt a fent kifejtett okok miatt nem állapítható meg, hogy két egymást követő határozatképtelen képviselő-testületi ülés – mint az Mötv. 146/L. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontjába foglalt feltétel – megvalósult volna, a polgármester számára jogalkotási hatáskör nem állt fenn, ezért a Határozat elfogadásának eljárásjogi keretei sem valósultak meg.
- [47] A Kúria Önkormányzati Tanácsa a fentiek szerint megállapította, hogy megvalósult az indítvány szerinti Mötv. 146/L. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontjába ütköző eljárás, ami a támadott Határozat közjogi érvénytelenségét vonja maga után, ezért a Kp. 146. § (1) bekezdés a) pontja alapján a jogszabálysértő normatív határozat (rendelet) megsemmisítéséről rendelkezett (Köf.5.005/2019/5., Köf.5.045/2021/4., Köf.5.024/2024/5.)

- [48] Jelen esetben a Határozat közjogi érvénytelensége miatt a Kp. 146. § (4) bekezdése által lehetővé tett „ex nunc” hatályú megsemmisítés főszabályától való eltérés feltétele fennáll. A jogállamiság integráns részét képező jogbiztonság sérelmét a Kúria Önkormányzati Tanácsa a jogsértés súlyára és körülményeire figyelemmel a támadott Határozat vonatkozásában megállapította, ezért azt „ex tunc”, azaz a kihirdetése napjára visszamenőleges hatállyal, 2024. szeptember 12. napjával semmisítette meg.
- [49] A Kúria Önkormányzati Tanácsa utal arra, hogy feladata az önkormányzati rendeletek más jogszabályba ütközésének vizsgálata. Amennyiben az érintett önkormányzat a rendelete megsemmisítését (hatályon kívül helyezését) „nem ellenzi”, úgy elsősorban az érintett önkormányzatnak kell a törvényességi felhívásban foglaltaknak eleget téve a rendeletét hatályon kívül helyezni.

A döntés elvi tartalma

- [50] Az eljárási szabályok betartása és az eljárási garanciák érvényesülése a helyi jogalkotási eljárás kiszámíthatóságának, észszerű rendben történő lefolytatásának lényeges feltétele, melynek az Mötv. 146/L. §-a alkalmazása során is érvényesülnie kell.

Záró rész

- [51] A Kúria Önkormányzati Tanácsa az indítványt a Kp. 141. § (2) bekezdése szerint tárgyaláson kívül bírálta el, a jogkövetkezményeket a Kp. 146. § (1) bekezdés a) pontja, valamint 146. § (4) bekezdése alapján állapította meg.
- [52] A Magyar Közlönyben történő közzététel a Kp. 146. § (2) bekezdésén, a helyben történő közzététel a Kp. 142. § (3) bekezdésén alapul.
- [53] Jelen eljárásban a Kp. 141. § (4) bekezdése alapján a feleket teljes költségmentesség illeti meg és saját költségeiket maguk viselik.
- [54] A határozat elleni jogorvoslatot a Kp. 116. § d) pontja és a 146. § (5) bekezdése zárja ki.

Budapest, 2025. március 18.

Dr. Hajnal Péter s.k. a tanács elnöke

Dr. Hajnal Péter s.k.

a tanács elnöke
az aláírásában akadályozott

Dr. Dobó Viola
előadó bíró helyett

Dr. Balogh Zsolt s.k. bíró

Dr. Kalas Tibor s.k. bíró

Dr. Kiss Árpád Lajos s.k. bíró

IX. Határozatok Tára

A köztársasági elnök 73/2025. (III. 21.) KE határozata magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövet kinevezéséhez való hozzájárulásról

Az Alaptörvény 9. cikk (4) bekezdés b) pontja alapján – a külgazdasági és külügyminiszter előterjesztésére – hozzájárulok *Fedir Sandor Fedorovich* rendkívüli és meghatalmazott nagykövetnek Ukrajna magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövetévé történő kinevezéséhez, budapesti székhellyel.

Budapest, 2023. augusztus 8.

Novák Katalin s. k.,
köztársasági elnök

Ellenjegyzem:

Budapest, 2023. augusztus 18.

Szijjártó Péter s. k.,
külgazdasági és külügyminiszter

KEH ügyszám: KEH/2620-2/2023.

A köztársasági elnök 74/2025. (III. 21.) KE határozata magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövet kinevezéséhez való hozzájárulásról

Az Alaptörvény 9. cikk (4) bekezdés b) pontja alapján – a külgazdasági és külügyminiszter előterjesztésére – hozzájárulok *Mihail Barbulat* rendkívüli és meghatalmazott nagykövetnek a Moldovai Köztársaság magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövetévé történő kinevezéséhez, budapesti székhellyel.

Budapest, 2024. július 17.

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
köztársasági elnök

Ellenjegyzem:

Budapest, 2024. július 22.

Szijjártó Péter s. k.,
külgazdasági és külügyminiszter

SP ügyszám: SP/3832-2/2024

**A köztársasági elnök 75/2025. (III. 21.) KE határozata
magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövet kinevezéséhez való hozzájárulásról**

Az Alaptörvény 9. cikk (4) bekezdés b) pontja alapján – a külgazdasági és külügyminiszter előterjesztésére – hozzájárulok *Maurice Odhiambo Makoolo* rendkívüli és meghatalmazott nagykövetnek a Kenyai Köztársaság magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövetévé történő kinevezéséhez, bécsi székhellyel.

Budapest, 2024. szeptember 10.

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
köztársasági elnök

Ellenjegyzem:

Budapest, 2024. szeptember 13.

Szijjártó Péter s. k.,
külgazdasági és külügyminiszter

SP ügyszám: SP/4396-2/2024

**A köztársasági elnök 76/2025. (III. 21.) KE határozata
magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövet kinevezéséhez való hozzájárulásról**

Az Alaptörvény 9. cikk (4) bekezdés b) pontja alapján – a külgazdasági és külügyminiszter előterjesztésére – hozzájárulok *Mohammed Hindawi* rendkívüli és meghatalmazott nagykövetnek a Jordán Hásimita Királyság magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövetévé történő kinevezéséhez, bécsi székhellyel.

Budapest, 2024. szeptember 23.

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
köztársasági elnök

Ellenjegyzem:

Budapest, 2024. október 2.

Szijjártó Péter s. k.,
külgazdasági és külügyminiszter

SP ügyszám: SP/4461-2/2024

**A köztársasági elnök 77/2025. (III. 21.) KE határozata
magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövet kinevezéséhez való hozzájárulásról**

Az Alaptörvény 9. cikk (4) bekezdés b) pontja alapján – a külgazdasági és külügyminiszter előterjesztésére – hozzájárulok *Andrew Rive Williams* rendkívüli és meghatalmazott nagykövetnek Új-Zéland magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövetévé történő kinevezéséhez, bécsi székhellyel.

Budapest, 2024. október 15.

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
köztársasági elnök

Ellenjegyzem:

Budapest, 2024. október 17.

Szijjártó Péter s. k.,
külgazdasági és külügyminiszter

SP ügyszám: SP/4763-2/2024

**A köztársasági elnök 78/2025. (III. 21.) KE határozata
magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövet kinevezéséhez való hozzájárulásról**

Az Alaptörvény 9. cikk (4) bekezdés b) pontja alapján – a külgazdasági és külügyminiszter előterjesztésére – hozzájárulok *Camila Malvina Márquez Araujo* rendkívüli és meghatalmazott nagykövetnek a Chilei Köztársaság magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövetévé történő kinevezéséhez, budapesti székhellyel.

Budapest, 2024. december 18.

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
köztársasági elnök

Ellenjegyzem:

Budapest, 2024. december 18.

Szijjártó Péter s. k.,
külgazdasági és külügyminiszter

SP ügyszám: SP/5578-2/2024

A Magyar Közlönyt az Igazságügyi Minisztérium szerkeszti.

A szerkesztésért felelős: dr. Bíró Attila.

A szerkesztőség címe: 1051 Budapest, Nádor utca 22.

A Magyar Közlöny hiteles tartalma elektronikus dokumentumként a <https://www.magyarkozlony.hu> honlapon érhető el.